

Skolutveckling – ett perspektiv från Erik Dahlbergsgymnasiet i Jönköping

Tänkt målgrupp: Skolledare, förstelärare och lärare som är intresserade av konkret skolutvecklingsarbete och hur en sådan process kan gå till.

Nyckelord: Tillgänglig lärmiljö, kulturförflyttning, kollegialt lärande och långsiktig planering

Namn och organisation: Jesper Dahlquist, rektor Erik Dahlbergsgymnasiet i Jönköpings kommun, Anna Chardon biträdande utbildningschef gymnasium (tidigare rektor Erik Dahlbergsgymnasiet),

Syftet med den här presentationen är att berätta om det skolutvecklingsarbete som pågått på Erik Dahlbergsgymnasiet de senaste fem åren och som framför allt handlat om nyckelorden Tillgänglig lärmiljö, kulturförflyttning, kollegialt lärande och långsiktig planering. Vi kommer att prata om tillvägagångssätt och syfte samt lärdomar och resultat av vår process.

Tillvägagångssätt och syfte

En projektplan för ett långsiktigt förbättringsarbete togs fram 2018 med syftet att:

- stärka det kollegiala programövergripande lärandet på skolan och på så vis elevens lärande och måluppfyllelse
- öka samverkan mellan skolans fem rektorsområden och ämneslag
- stärka utvecklingsarbetet på vetenskaplig grund samt
- stärka och förtydliga lektors och förstelärares roller på skolan.

Planen tidsattes inte utan byggdes upp av steg. Det var viktigt för oss att inte sätta en tidsbegränsning utan att varje steg fick ta sin tid och att projektet fick utvecklas dynamiskt i takt med verksamheten. Alltså gjordes en projektplan där utgångspunkten var att organisera, strukturera internt och skapa förutsättningar för skolutveckling. Därefter blev första steget att stärka skolutvecklingsgruppen genom att utbilda förstelärare till att leda kollegors lärande och att bli trygga inför nästa steg i processen. Vi kopplade även specialpedagoger till skolutvecklingsarbetet för att öka deras uppdrag kring skolövergripande organisations- och verksamhetsutveckling samt för att få in deras perspektiv i processen. Vi tränade skolutveckling i skolutvecklingsgruppen, i mindre uppdrag på enstaka studiedagar, hämtade inspiration från andra grund- och gymnasieskolor samt föreläsningar och litteratur.

Nästa steg blev att dela in all personal i lärgrupper (tvärdisciplinerade grupper mellan ämnen, program och professioner med träffar ca en gång per månad) och att gå vidare med innehåll som bedömdes gynna elevernas lärande på hela skolan. Under vårterminen varje år utvärderades läsårets upplägg och synpunkter inför nästa läsår togs in och analyserades.

Vilka är lärdomarna och vad blev resultatet?

När vi nu tittar tillbaka på fem års skolutvecklingsarbete så kan vi konstatera följande:

- Vi har stärkt, tydliggjort och utvecklat försteläraryrollen på ED.
- Specialpedagoger har fått mer övergripande skolutvecklande uppdrag och ingår numera i skolutvecklingsgruppen.
- Lärgrupperna har ökat samverkan och känslan av att vi är en skola. Vi har fått en ökad förståelse för varandra och våra olika roller.
- Det finns ingen litteratur som har varit helt klockren och tillämplig för exakt alla situationer och som kan användas som mall för all undervisning. MEN: under dessa år har samtalen utifrån litteraturen stärkt och utvecklat det klassrumsnära kollegiala lärandet. Man har delat erfarenheter, farhågor och möjligheter med varandra över program- och ämnesgränser. Kanske är dessa samtal den största vinsten för både lärare och elever i slutändan.
- I större utsträckning än tidigare har fler vågat pröva nya metoder men också delat sina erfarenheter med varandra, inte minst genom besök i varandras klassrum.
- Allt förbättringsarbete stöter på en del motstånd – det får man räkna med men de utvärderingar som gjorts visar på en stor majoritet som är positiva till det som gjorts.

Utifrån syftet som vi startade upp arbetet med 2018 så ser vi att ED gjort en kulturförflyttning till mer öppna klassrum, fler och djupare pedagogiska samtal – både inom och mellan skolans ämnen och program.

Referenslista

Lektionsdesign (Helena Wallberg)

Hälsa för lärande – lärande för hälsa (Skolverket)

Elevnära ledarskap (Viviane Robinson)

Att organisera för skolframgång (Jarl, Blossing o Andersson)

Organisation och ledning – ett något skeptiskt perspektiv (Mats Alvesson)

Skolutveckling som gemensamt projekt (Hirsh o Segolson)

Relationellt ledarskap – så skapar vi magi (Hirsh)

Cleverlands (Lucy Crehan)

Handledning för kollegialt lärande (Cederberg-Scheike)